

Forhold. Jeg har selv været nede for at undersøge Sagen, og det er ret uheldigt, som det er. Men tillige har det vist sig, at de øvrige Gymnasiaster, som bor i første Etage ovenover Rektorboligen, ogsaa har ret uheldige Forhold. De har f. Eks. ikke en offentlig Samlingsstue, men kun et ganske lille Hummer, hvor de hverken kan være helt eller halvt.

Jeg tog derfor under Overvejelse, hvorledes man samtidig med, at man nu faar ordnet disse uheldige Forhold for Gymnasieeleverne, kunde imødekomme nogle af de Krav, som er blevet stillet, og som det ærede Medlem omtalte og selv stillede, saa at vi kunde komme bort fra, at kun velhavende Folks Børn kan søge Sorø Skole. Denne Sag kan tænkes ordnet paa forskellig Vis. Det ærede Medlem tænkte nærmest paa den Maade, at man helt eller delvis afskaffede Mellem- og Realskolen og gjorde Akademiet til et rent Gymnasieakademi og skaffede rigeligt med Fripladser. Men det kunde ogsaa gøres saaledes, at man søgte at skaffe rigelig Plads ogsaa til de lavere Klasser, til Mellemskolen. Det ærede Medlem sagde ganske vist, at Forholdet var anderledes nu, da der fandtes Mellem- og Realskoler i enhver By, tidt ogsaa i de smaa Stationsbyer, saa nu kunde Folk nok faa givet deres Børn Mellemskoleundervisning hjemme, og saa kunde de siden sende dem til Gymnasiet. Men pædagogisk set anses det for heldigst, at unge Mennesker, der skal tage Studentereksamen, kan gaa i samme Skole, saaledes at Mellemskolen og Gymnasiet er knyttede sammen. Jeg ved, at man fra pædagogisk Side ikke holder af at lave en ren Gymnasieskole. Det forstyrrer Undervisningen og gør den uheldig, i hvert Fald saa længe vi kun har et 3-Klasse-Gymnasium. Hvis man fremtidig ud fra eventuelle Overvejelser kunde komme til et 4-Klasse-Gymnasium, vilde det sikkert blive bedre, selv om det ikke vil være en ideel Ordning med en Gymnasieskole alene.

Hele dette Spørgsmaal har altsaa været Genstand for mine Overvejelser, men Tiden har ganske vist ikke været inde til at tage Sagen op, og navnlig synes jeg nok, man maatte tage dette store Spørgsmaal om Sorø Skole op i Forbindelse med hele det højere Almenskolevæsen, altsaa de øvrige 12 Statsskolars Forhold. Ogsaa af Hensyn dertil var det, jeg ønskede at faa nedsat en virkelig sagkyndig Kommission, der kunde udtale sig nøjere herom, og derfor har Spørgsmaalet ligget noget stille, men der har været tænkt paa det,

saaledes at vi i den Plan, hvori indgaar den Bevilling, som findes paa Finanslovsforslaget i Aar, tillige havde en Bevilling til en Alumnebygning for de lavere Klasser for derved at kunne evakuere Sorø By, som nu modtager disse Kostelever — det er jo dyrt for Forældrene at holde dem der —, og for at kunne tage Eleverne i Mellemskolen ind paa selve Akademiet. Vi er saa vidt, at vi, selv om der ikke er udarbejdet Tegninger og Overslag til en saadan Bygning, saa dog har modtaget det foreløbige Skøn, som Arkitekten er kommet til — det er kun et rent foreløbigt Resultat —, hvorefter Akademiet vil kunne bygge en Alumnebygning, som, naar man indskrænker Klasserne noget, vil kunne rumme alle Eleverne i de lavere Klasser. Den vil komme til at koste ca. 90,000 Kr. Overslaget, som kun er ganske løst, er fra December Maaned 1916. Jeg turde ikke paa det Tidspunkt komme baade med den foreslaaede Bevilling paa nogle og halvfjerds Tusinde Kr. og desforuden med Forslaget om de 90,000 Kr. Ganske vist har Sorø Akademi netop i disse Aar paa Grund af Brændselsforholdene tjent gode Penge ved Salg fra Skovene, men man maa huske paa, at Skovene rimeligvis i de kommende Aar vil give noget mindre, og man skal jo ogsaa passe paa, at der bliver Penge nok i Fremtiden. Derfor lod jeg den Sag ligge og bad ikke om at faa udarbejdet Tegninger og Overslag, men optog kun det, som var mere paastrængende nødvendigt, nemlig at faa Forholdene ved Molbechs Hus og de uheldige Forhold for Gymnasieeleverne ordnet. Men det andet har altsaa ligget i min Plan, og hvis jeg skulde faa med Sagen at gøre fremdeles, vil jeg søge at ordne det saaledes, at det kan blive lige saa let for ubemidlede Folks Børn at komme ind paa Mellemskolen der, idet jeg, som sagt, har det pædagogiske Standpunkt, at man helst maa holde Mellemskolen og Gymnasiet sammen.

Maa jeg for øvrigt gøre opmærksom paa, at det ikke er helt smaa Beløb, der af Sorø Akademis Midler benyttes til Hjælp for trængende Elever. Det ærede Medlem (H. P. Hansen) er maaske ikke opmærksom paa, at det ikke alene er de Penge, som anvendes til de paa Sorø Akademi gaaende Elever, der ydes af Akademiet, men der gives mange Penge ud i baade pædagogiske og videnskabelige Formaalets Tjeneste til trængende. Paa Finansloven for 1915—16 bidrages der saaledes fra Sorø Akademi — og det gælder